

Bond Arms:

BOBERG ZNOVU NA SCÉNĚ

Je zajímavé pozorovat, jak se již jednou použité a následně zapomenuté vynálezy zase vrací. Článek o pistoli Bond Arms Bullpup9 má návaznost nejen na zbraně Boberg Arms, ale také na pistoli Mars z přelomu 19. a 20. století.

■ Bond Arms Bullpup9 9 mm Luger

Britský *War Office* však po prvotním zájmu zbraně Mars zavrhl, především z důvodů značného zpětného rázu a logistiky dodávek speciální munice navržené také osobně Gabbet-Fairfaxem. Vynálezce financoval vývoj z vlastních zdrojů, ale kvůli komerčnímu neúspěchu v roce 1903 zkrachoval.

Čím jsou tyto zbraně kromě impozantního výkonu tak zvláštní? Podávání nábojů nikoliv jak je u většiny samonabíjecích pistolí zvykem, tedy dopředu a po skluzavce dál do komory, ale vytažením ze zásobníku dozadu a v téměř rovnoběžné pozici s osou hlavně zasunutím do komory, která se nenachází před zásobníkovou šachtou, nýbrž nad ní. Výsledkem je uspořádání, které při stejné celkové délce zbraně umožňuje delší hlaveň.

O pistolích Boberg, které jsou novodobou reinkarnací systému Mars, jsme psali téměř před deseti lety ve *Střelecké revui* č. 11/2008, téhož roku, kdy byla poprvé představena na SHOT Show. Vyslovili jsme domněnku, že se jedná o jediný projekt podniku Boberg Engineering se sídlem v St. Paul (Minnesota),

jehož asi jediným pracovníkem je Arne Boberg. Další vývoj této neotřelé konstrukce probíhal pod křídly renomované společnosti Bond Arms z texaského Granbury, jež vycítila příležitost, v roce 2015 zakoupila Boberg Arms, a zdá se, že byly vyřešeny konstrukční i výrobní problémy, s nimiž se Boberg potýkal.

Pistole Boberg XR9 ráže 9 mm Luger měla unikátní konstrukci se závěrem uzamčeným rotací hlavně v kulise. Hlaveň je po výstřelu unášena dozadu spolu se závěrem, na dráze osminky palce (3,2 mm) se pootočí o 23° a závěr odemkne. Ten pokračuje v zákluzu až do zadní krajní polohy. Současně s vyhozením nábojnice je ze zásobníku vytažen další náboj kleštinami, jež zachytanou za zápich dna nábojnice. Pohybem vpřed poté kleštiny tlačené závěrem silou vratné pružiny dopraví náboj do komory.

Nábojová komora se tak nachází nad zásobníkovou šachtou, zbraň může mít při stejné celkové délce delší hlaveň nebo naopak, při stejné délce hlavně menší celkovou délku. Další výhoda spočívá ve faktu, že je-li náboj dopravován do komory téměř v rovnoběžné poloze vůči ose hlavně, může být komora těsnější, než je zvykem u zbraní se skluzavkou. Je nasnadě, že těsnější komora svědčí menší ztrátě tlaku, tedy

Pistole Mars, z dnešního pohledu naprostá sběratelská rarita, vznikala ve Velké Británii v letech 1895–1903 jako práce konstruktéra Hugh W. Gabbet-Fairfaxe; v USA byla chráněna patentem od roku 1901. Zbraní zcela ojedinělé konstrukce se vyrobilo pouze několik desítek kusů v rážích 8,5 mm, 9 mm a v ráži 45. Existovaly verze s delší či kratší komorou. Střela delší *pětačtyřicítka* měla počáteční rychlost okolo 380 ms⁻¹ při hmotnosti 220 grs, a v ráži 8,5 mm (.335) dokonce téměř 550 ms⁻¹! U *pětačtyřicítka* Mars se pohybujeme blízko výkonu ráže 44 Magnum. Když je srovnáme s tehdy již existujícími rážemi 9 mm Luger, 455 Webley nebo revolverovou 45 long Colt, vyjde nám, že se v té době jednalo o nejvýkonnější samonabíjecí pistoli na světě.

BOND ARMS BULLPUP9

ráže	9 mm Luger (+P)
délka hlavně	85 mm
celková délka	130 mm
výška	107 mm
celková šířka	24 mm
hmotnost bez zásobníku	526 g
kapacita zásobníku	7 nábojů